

Beslutande organ	Miljö- och byggnadsnämnd	
Plats och tid	Sammanträdesrum Dillö, Stadshuset kl 14.00-15.30	
Beslutande	Anders Bredelius (M) Leif Udéhn (S) Daniel Lång (M) Håkan Fernström (S) Patrik Östlund (M) Magnus Runersjö (M) Johanna Svensson (M) Kjell Krantz (S) Tobias Olsson (S)	Ordförande, deltog ej p.g.a. jäv § 97-98 1:e vice ordförande § 84-96, 99-106, ordförande § 97-98 Ledamot Ledamot, deltog ej p.g.a. jäv § 97-98 Ledamot Ledamot Tjänstgörande ersättare, deltog ej p.g.a. jäv § 97-98 Tjänstgörande ersättare § 97-98 Tjänstgörande ersättare § 97-98
Övriga deltagare	Kjell Krantz Tobias Olsson Niklas Brandt Peter Larsson Lorentzon Cecilia Gustafsson Håkan Magnusson Rickard Ankersson Magnus Hagelberg Emma Lord Anna-Lena Stoltz Anneli Bergqvist Hanna Larsson	Ersättare § 84-96, 99-106 Ersättare § 84-96, 99-106 Förvaltningschef Avdelningschef Controller § 85 Miljöutredare § 86 Miljöinspektör § 87 Bygglövshandläggare § 88-90 Bygglövshandläggare § 91-94 Bygglövshandläggare § 106 Sekreterare Sekreterare
Justerare	Leif Udéhn § 84-96, 99-106	Daniel Lång § 97-98
Justeringens plats och tid	Stadshuset enligt överenskommelse	
Sekreterare	 Paragrafer §§ 84-106 Anneli Bergqvist	
Ordförande	 Anders Bredelius Leif Udéhn	
Justerande	 Leif Udéhn Daniel Lång	

ANSLAGSBEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutande organ	Miljö- och byggnadsnämnd		
Sammanträdesdatum	2026-10-14		
Anslagsdatum	2026-10-21	Anslaget tas ner	2026-11-11
Förvaringsplats för protokollet	Närarkivet, plan 4 i Stadshuset		
Underskrift	----- Anneli Bergqvist		

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 84

Godkännande av dagordning samt anmälan om jäv

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att godkänna upprättat förslag till dagordning för dagens sammanträde med följande ändringar:

Ärende 15 – 26 samt 28 - 33 utgår

Anmälan av jäv

Anders Bredelius (M), Håkan Fernström (S) samt Johanna Svensson (M) anmäler jäv i ärende § 97 *Uttern 2 - Föreläggande om åtgärd då ventilationskontroll inte utförts Dnr: 2026.MBN1736* samt § 98 *Insekten 22 - Föreläggande om åtgärd då ventilationskontroll inte utförts Dnr: 2026.MBN173*.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 85

Tertialrapport 2 2026 Dnr: 2026MBN12

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att godkänna tertialrapport 2 2026 för verksamheterna.

Bakgrund

Uppföljning av verksamhet och ekonomi sker vid tre tillfällen under året. För att uppnå ändamålsenlig och strukturerad uppföljning och analys av verksamhet och ekonomi sker uppföljning vid följande tillfällen:

Tertial 1 (T1) är ett tertialbokslut med ekonomisk årsprognos.

Tertial 2 (T2) är en delårsrapport med ekonomisk årsprognos samt måluppföljning.

Tertial 3 (T3) är tillika årsbokslut med tillhörande årsredovisning.

Den ekonomiska prognosen för tertial 2 2026 för miljö- och byggnadsnämndens verksamheter visar en positiv avvikelse om 0,3 mnkr vid årets slut. Prognosen är inkluderad den buffert som är avsatt för året, likt prognosen i T1. Den samlade bedömningen är att osäkerheterna som beskrivits tidigare i omvärlden och det nuvarande världsläget har påverkat verksamheten, främst på bygglov. Intäkterna för taxor och avgifter, både inom bygg och miljö, förväntas bli lägre än budgeterat. Inför omorganisationen som genomförs nästa år har vakanta tjänster inte återbesatts och tjänster avslutas från och med december 2026, vilket också påverkar prognosen. Det är ett pågående arbete att planera sin verksamhet utifrån de förutsättningar som finns.

Bedömning ur miljömässig dimension

I ärendet görs det ingen bedömning ur den miljömässiga dimensionen.

Bedömning ur social dimension

I ärendet görs det ingen bedömning ur den sociala dimensionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Tertialrapporten är en del av miljö- och byggnadsnämndens verktyg att kunna ta ansvar för nämndens ekonomi och uppnå en god ekonomisk hushållning och ha kontroll över kvalitet, intäkter och utgifter.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Controllerns tjänsteskrivelse 2026-09-30

Tertialrapport 2 2026, Miljö- och byggnadsnämnden

Beslutet ska skickas till:

Kommunstyrelsen i Mariestads kommun

Samhällsbyggnadschef, Niklas Brandt

Avdelningschef, Peter Larsson Lorentzon

Miljöchef, Ritva Rådefalk

Controller, Cecilia Gustafsson

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 86

Detaljplan för Lillängen 5:1 m.m., Mariestad Dnr: 2026.MBN1597

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden lämnar följande synpunkter:

1. Planförslaget påverkar ett i FÖP 2040 och Program för blå- och grönstruktur utpekad grönt stråk vid Grangärdet och Lillängen. En viss barriäreffekt uppkommer troligen för Lillängsskogen då biotopen skog omförs till mer av park- och trädgårdskaraktär. Det är oklart vilken betydelse detta har för populationer av arter i området. Eventuell påverkan på Lillsängsskogen av att stråket förändras bör beskrivas i planförslaget samt om det behövs skydds- eller kompensationsåtgärder med anledning av denna påverkan.
2. Miljö- och byggnadsnämnden anser att det inför kommande planering bör tas ett helhetsgrepp kring hur grönstrukturen ska utformas mellan Grangärdet, Lillängsskogen, Ladukärr och Sandbäcken, med utgångspunkt i de utvecklingsplaner som redovisas i FÖP 2040. Detta för att kunna bevara funktionen hos grönstrukturen.
3. Det bör övervägas om kompensationsåtgärder behövs med anledning av intrång i naturvärden av klass 3 (område 6 i naturvärdesinventeringen).
4. Planen anger nockhöjd men saknar angivelser om markhöjd att förhålla sig till, vilket kan ge oönskade markhöjningar.
5. Det saknas en bestämmelse om minsta tomtstorlek, vilket gör att byggrätterna snabbt kan bli absurda om fastigheten styckas upp.

Bakgrund

Miljö- och byggnadsnämnden har på remiss från kommunstyrelsen fått ett förslag till ny detaljplan för fastigheten Lillängen 5:1 i Mariestads kommun.

Planförslaget syftar till att möjliggöra bostäder.

Ärendet har handlagts gemensamt av byggenheten och miljöenheten.

En detaljplan ska visa att den i planen föreslagna markanvändningen är lämplig på den aktuella platsen. Företråde ska ges till sådan användning som ur allmän synpunkt medför en god resurshushållning.

Miljö- och byggnadsnämnden granskar planförslaget utifrån Plan och bygglagens samt Miljöbalkens perspektiv.

Bedömning ur miljömässig dimension

Planförslaget innebär miljöpåverkan i form av i anspråkstagande av naturmark och påverkan på naturvärden. Områdets funktion som grönt stråk påverkas. Ökad areal hårdgjord yta ökar dagvattenflödena, men fördröjnings- och reningsåtgärder redovisas i planförslaget. Det nya området ökar även trafikflödet på Muggebovägen, men nivåerna bedöms bli fortsatt låga. Påverkan redovisas i planhandlingarna.

Bedömning ur social dimension

Planförslaget innebär att naturmark som idag används för rekreation, exempelvis av boende i Grangärdet, omförs till bostäder. Fler människor kommer att röra sig i området. Planförslaget strider inte mot intensionerna i barnkonventionen. Ingen ytterligare analys är gjord.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Planförslaget påverkar kommunens ekonomi genom till exempel driftskostnader. Gator, parker och dagvattenanläggningar får kommunalt huvudmannaskap. Fler boende innebär ytterligare behov av servicefunktioner. Ingen ytterligare analys är gjord.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Miljöutredarens och avdelningschefens tjänsteskrivelse 2026-09-28
Plankarta
Planbeskrivning
Strukturplan och sektioner
Volymstudie
Solstudie
Naturvärdesinventering och häckfågelinventering
Dagvatten och skyfallsutredning

Beslutet ska skickas till:

Kommunstyrelsen i Mariestads kommun info@mariestad.se

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 87

Livsmedelssanktionsavgift Anubil AB Dnr: 2026.MBN1463

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar om betalning av livsmedelssanktionsavgift för Anubil AB (org.nr 5594008376) för anläggning Asura eftersom det kan konstateras att livsmedelsverksamhet har bedrivits utan att vara registrerad.

Betalning ska ske till Kammarkollegiet efter särskild betalningsuppsmaning, enligt 39 h § Livsmedelsförordning (2006:813).

Avgift

Livsmedelssanktionsavgift som ska betalas är 23 370 kronor. Betalning sker mot faktura som Kammarkollegiet sänder.

Lagstöd

30c § Livsmedelslag (2006:804) Kontrollmyndigheten prövar frågor om sanktionsavgifter.

30a § Livsmedelslag (2006:804) Regeringen får meddela föreskrifter om att en sanktionsavgift ska betalas av den som påbörjar en verksamhet som är registreringspliktig utan att någon anmälan om registrering har gjorts.

39c §, Livsmedelsförordning (2006:813) Avgiften ska betalas med ett belopp som motsvarar en procent av årsomsättningen, dock lägst 5 000 kronor och högst 75 000 kronor.

30b §, Livsmedelslag (2006:804) En sanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte är uppsåtlig eller oaktsam.

Någon sanktionsavgift ska dock inte tas ut om det är oskäligt. Vid prövningen av denna fråga ska det särskilt beaktas 1. om överträdelsen berott på sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand göra det som han eller hon varit skyldig att göra och inte heller förmått att uppdra åt någon annan att göra det, 2. om överträdelsen annars berott på en omständighet som den avgiftsskyldige varken kunnat förutse eller borde ha förutsett och inte heller kunnat påverka, eller 3. vad den avgiftsskyldige gjort för att undvika överträdelsen. Lag (2018:644).

Enligt artikel 6.2 i förordning (EG) nr 852/2004 ska alla livsmedelsföretagare underrätta behörig myndighet om alla anläggningar som denne ansvarar för, så att varje sådan anläggning kan registreras. Det är vidare livsmedelsföretagarens ansvar att undersöka ifall anläggningen omfattas av krav på registrering.

23 § 1 st. Livsmedelsförordning (2006:813) Miljönämnden är behörig myndighet för att registrera livsmedelsanläggningar av denna sort.

7 § Livsmedelslag (2006:804) samt 13 § livsmedelsförordningen (2006:813) framgår att Livsmedelsverket har rätt att meddela föreskrifter om registrering av livsmedelsanläggningar.

13 § 1 st. Livsmedelsverkets föreskrifter (2005:20) om livsmedelshygien får en verksamhet startas först två veckor efter det att anmälan om registrering av livsmedelsanläggning inkommit till kontrollmyndigheten, alternativt före ifall kontrollmyndigheten fattat ett beslut om registrering.

29 § 1 st. I Livsmedelslag (2006:804) framgår att det är straffbart att bryta mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 7 § samma lag.

Bakgrund

Anubil AB har bedrivit livsmedelsverksamhet fr o m den 7 juni 2026.

Uppstarten av den nya livsmedelsverksamheten uppmärksammades den 9 juni 2026 genom att miljöenheten observerade annonsering på sociala medier. Mot bakgrund av dessa uppgifter beslutade myndigheten att samma dag genomföra ett platsbesök på restaurangen för att verifiera att en ny livsmedelsverksamhet hade påbörjats utan att någon anmälan dessförinnan hade inkommit till miljö- och byggnadsnämnden.

Vid platsbesöket uppgav verksamhetsutövaren att denne inte kände till att livsmedelsverksamheten skulle registreras hos miljö- och byggnadsnämnden innan verksamheten påbörjades. Miljöenheten informerade om gällande regelverk och om skyldigheten att lämna in en anmälan om registrering för att uppfylla livsmedelslagstiftningens krav.

Miljöenheten informerade även om att verksamheten hade påbörjats innan registrering hade skett, vilket innebär en överträdelse av livsmedelslagstiftningen.

Verksamhetsutövaren upplystes därför om att miljö- och byggnads-nämnden enligt gällande bestämmelser är skyldig att besluta om en livsmedelssanktionsavgift med anledning av överträdelsen.

Komplett och korrekt anmälan om registrering inkom först den 12 augusti 2026.

Ärendets beredning

Anubil AB informerades den 19 augusti 2026 om att ärendet gällande livsmedelssanktionsavgift avsågs överlämnas till miljö- och byggnadsnämnden för beslut. Bolaget gavs samtidigt möjlighet att yttra sig över underlaget inför beslutet, i enlighet med 30 c § livsmedelslagen (2006:804).

Sista dag för att lämna yttrande var den 10 september 2026. Anubil AB har inte inkommit med något yttrande inom angiven tid.

Motivering av beslutet

Miljö- och byggnadsnämnden bedömer att verksamhetsutövaren inte borde haft några hinder för att registrera verksamheten i tid.

Beräkningen av sanktionsavgiften grundas på uppgifter om bolagets årsomsättning hämtade från Allabolag Företagssök/Företagsinfo. Enligt tillgängliga uppgifter uppgick Anubil AB:s omsättning för år 2025 till 2 337 000 kronor. Denna omsättning har använts som underlag för beräkningen av sanktions-avgiften.

Enligt gällande bestämmelser ska sanktionsavgiften uppgå till en procent av årsomsättningen, dock lägst 5 000 kronor och högst 75 000 kronor.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Miljöchefens och miljöinspektörens tjänsteskrivelse 2026-09-28
Kommunicering av förslag till beslut

Beslutet ska skickas till:

Protokollsutdrag med REK + MB Anubil AB Stockholmsvägen 23 542 39 Mariestad

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till miljö- och byggnadsnämnden.

E-post är mbn@mariestad.se. Skickar du med vanlig post är adressen Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- * ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- * vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer
- * hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.
- * eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till miljö- och byggnadsnämnden senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Förvaltningsrätten.

Om något är oklart kan du vända dig till miljöenheten på telefon
0501-75 60 05.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 88

Nolhassle 4:3 Olovlig tillbyggnad av lagerlokal om 176kvm Dnr: 2026.MBN-791

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att påföra fastighetens ägare 5590601620) Forceburg Real Estates Sweden AB en byggsanktionsavgift på 154 512 kronor för att trots förbudet i 10 kap. 3,4 §§ plan- och bygglagen, PBL (SFS 2010:900), påbörjat en byggnadsåtgärd innan miljö- och byggnadsnämnden gett bygglov och startbesked.

Motivet till beslutet är att fastighetsägaren trots avsaknad av bygglov och startbesked har utfört en tillbyggnad om 176 kvm på fastigheten Nolhassle 4:3.

Detta beslut är fattat med stöd av 11 kap. 51, 52, 53, 57 och 58 §§ PBL samt 9 kap. 8, 13 § plan- och byggförordningen, PBF (SFS 2011:338).

Bakgrund

2026-04-02 fick Bygglövsenheten kännedom att det har påbörjats en byggnation. Anmälan om otillåten byggnation, Mariestad på Nolhassle 4:3.

2026-04-24 inkom skrivelse med medgivande om att ha byggt till lagerbyggnad.

2026-05-07 tidsbokning för platsbesök.

2026-05-19 Görs platsbesök, med en uppskattning av ytan till 125kvm. Utkast på potentiell sanktionsavgift skickas till sakägare, som vid platsbesöket har meddelat att de ska göra rättelse, och begär sex veckor för att göra rättelse.

Överenskommelse träffas om att rättelse ska vara utfört tills v.33 efter semestern. Ca 9 veckor från mötestillfället.

En ansökan om bygglov för tillbyggnad av lagerbyggnad inkom i efterhand 2026-09-01 på fastigheten Nolhassle 4:3 Mariestad. Handläggningen pågår, och färdiga handlingar samt färdigt remissförfarande kan förväntas till nästkommande nämnd.

Bygglövsenheten konstaterar att den påbörjade åtgärden har utförts utan startbesked och bygglov, en byggsanktionsavgift ska därför tas ut enligt 11 kap. 51§ PBL.

Bygglövsenheten bedömer att den otillåtna åtgärden kan beviljas i efterhand. Förutsatt att god form och färg uppnås. Befintlig byggnation är inte möjligt att bevilja slutbesked för.

Enligt 9 kap. 6§ plan- och byggförordningen, PBF (SFS2011:338) ska en byggsanktionsavgift tas ut med utgångspunkt från en byggsanktionsavgift för Anmälan om otillåten byggnation.

Avgiften blir enligt uträkning från Boverket =154 512 kronor.

Enligt 11 kap. 53a§ plan- och bygglagen, PBL (SFS 2010:900) får en byggsanktionsavgift i ett enskilt fall sättas ner om avgiften inte står i proportion till den överträdelsen som har begått. Avgiften får sättas ned till hälften eller en fjärdedel.

Bygglovsenheten ser inga skäl till att sätta ned avgiften. Fastighetsägaren har fått möjlighet att utföra rättelse och har vid senare tillfälle avböjt möjligheten, efter det att tidsgränsen för rättelse förflutit.

Skäl till beslut

Enligt 11 kap. 5§ PBL (SFS 2010:900) ska miljö- och byggnadsnämnden pröva förutsättningar för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte följt en bestämmelse i PBL.

Byggenheten bedömer att den påbörjade åtgärden är olovlig då den saknar bygglov och startbesked.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Avdelningschefens och bygglovshandläggarens tjänsteskrivelse 2026-09-29
Ansökningshandling
Beräkning av sanktionsavgift

Beslutet ska skickas till:

Fastighetsägare med Rek+MB

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post är mbn@mariestad.se. Skickar du med vanlig post är adressen Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- * Ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- * vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer
- * hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.
- * eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till Miljö- och byggnadsnämnden senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till Bygglovsenheten på telefon 0501-75 60 05.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 89

Baggen 4,5,6 samt Mården 6 - Olovlig ändrad användning, hotellverksamhet Dnr: 2024.MBN-175

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att avsluta pågående ärende om tillsyn gentemot fastighetsägare (5590878277) Brodderud Baggen AB.

Motivet till beslutet är att fastighetsägaren har utfört rättelse, och återställt nämnda rum till lägenheter för långtidsuthyrning.

Bakgrund

2023-12-11 fick Bygglovsenheten kännedom att det har genomförts en ändrad användning till - hotellverksamhet, på Mården 6

2023-12-18 inkom kunskap om att lägenheter i fastigheten Baggen 5 och 6 användes för hotellverksamhet.

2024-01-23 inkom information om att lägenheter i Baggen 4 användes till hotellverksamhet.

2024-09-03 Skickas en skrivelse om att ärendet avslutas ut till anmälade part.

2024-09-05 Överklagas beslutet om att avsluta ärendet till länsstyrelsen

2024-09-10 Skickas överklagan till länsstyrelsen.

2025-05-27 inkommer beslut från Länsstyrelsen om att upphäva beslut om avslut.

Skäl till beslut

Rättelse har utförts.

Vid platsbesök 2026-08-07 konstaterades att de lägenheter som fanns tillgängliga för besök, ej hade hyresgäster, hade blivit iordningställda som vanligt uthyrningsbart objekt. Ett antal kontrakt med hyresgäster visades även upp för handläggare vid besöket. Samtliga kontrakt var tecknade på sex månader eller längre.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Avdelningschefens och bygglovshandläggarens tjänsteskrivelsen 2026-09-29
Foton från platsbesök

Beslutet ska skickas till:

Fastighetsägare samt klagande för Hyresgästföreningen

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post är mbn@mariestad.se. Skickar du med vanlig post är adressen Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- * Ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- * vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer
- * hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.
- * eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till Miljö- och byggnadsnämnden senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till Bygglovsenheten på telefon 0501-75 60 05.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 90

Mariestad Apeln 9 - Byggsanktionsavgift för olovligt påbörjad byggnation Dnr: 2026.MBN526

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att påföra fastighetens ägare (5592876360) Jelos Fastigheter-Apeln 9 AB en byggsanktionsavgift på 33 655 kronor för att trots förbudet i 10 kap. 3, 4 §§ plan- och bygglagen, PBL (SFS 2010:900), påbörjat en byggnadsåtgärd innan miljö- och byggnadsnämnden gett bygglov och startbesked.

Motivet till beslutet är att fastighetsägaren trots avsaknad av bygglov och startbesked har utfört nybyggnation av komplementbyggnad, carport om 78.7 kvm.

Detta beslut är fattat med stöd av 11 kap. 51, 52, 53, 57 och 58 §§ PBL samt 9 kap. 8, 13 § plan- och byggförordningen, PBF (SFS 2011:338).

Bakgrund

2026-03-10 fick Bygglövsenheten kännedom att det hade byggts en olovlig byggnad på Apeln 9. Anmälan om otillåten byggnation upprättades.

En ansökan om bygglov i efterhand inkom till bygglövsenheten den 2026-04-01 för Apeln 9 Mariestad.

Bygglövsenheten konstaterar att den påbörjade åtgärden har utförts utan startbesked och bygglov, en byggsanktionsavgift ska därför tas ut enligt 11 kap. 51§ PBL.

Bygglövsenheten bedömer att den otillåtna åtgärden inte kan beviljas i efterhand, på grund av utformning och påverkan på den känsliga kulturmiljön som byggnaden befinner sig i. Lovet ska prövas i nämnd.

Enligt 9 kap. 6§ plan- och byggförordningen, PBF (SFS2011:338) ska en byggsanktionsavgift tas ut med utgångspunkt från en byggsanktionsavgift för Anmälan om otillåten byggnation.

Avgiften blir enligt uträkning från Boverket = 33 655 kronor.

Enligt 11 kap. 53a§ plan- och bygglagen, PBL (SFS 2010:900) får en byggsanktionsavgift i ett enskilt fall sättas ner om avgiften inte står i proportion till den överträdelsen som har begått. Avgiften får sättas ned till hälften eller en fjärdedel.

Det finns inga särskilda skäl att sätta ned avgiften.

Skäl till beslut

Enligt 11 kap. 5§ PBL (SFS 2010:900) ska miljö- och byggnadsnämnden pröva förutsättningar för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte följt en bestämmelse i PBL.

Byggenheten bedömer att den påbörjade åtgärden är olovlig då den saknar bygglov och startbesked.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Avdelningschefens och bygglovshandläggarens tjänsteskrivelse 2026-09-29
Situationsplan från bygglovsansökan
Foto från byggnation
Beräkning av byggsanktionsavgift

Beslutet ska skickas till:

Protokollsutdrag och ritningar med (REK + MB) skickas till fastighetsägare

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post är mbn@mariestad.se. Skickar du med vanlig post är adressen Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- * Ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- * vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer
- * hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.
- * eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till Miljö- och byggnadsnämnden senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till Bygglovsenheten på telefon 0501-75 60 05.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 91

Mariestad Apeln 9 - Nybyggnad av komplementbyggnad - carport - bygglov i efterhand Dnr: 2026MBN784

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Bygglov och startbesked beviljas i enlighet med tillhörande handlingar med stöd av 9 kap. 60 § p. 1 plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Avgiften för handläggningen är 29 940 kronor (12 180 kronor för bygglov och kungörelse samt 17 760 kronor i planavgift) enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Med stöd av 10 kap. 23 § PBL, godkänner miljö- och byggnadsnämnden genom detta startbesked att den sökta åtgärden får påbörjas. Varken tekniskt samråd eller kontrollansvarig krävs i detta ärende.

Med detta startbesked beslutar miljö- och byggnadsnämnden att

- Kontrollplanen registrerad 2026-05-29 fastställs.
- Ansvarig för kontrollen är sökanden, Jelos Fastigheter-Apeln 9 Ab.
- Begäran om slutbesked ska tillsammans med nedanstående handlingar skickas till bygglovsenheten när byggnadsarbetet färdigställts.
 1. Ifyllt och signerat kontrollplan
 2. Fotodokumentation på färdigställd åtgärd

Påbörjande och giltighetstid

Ett beslut om att ge bygglov gäller omedelbart även om det inte har fått laga kraft enligt 9 kap. 114 § PBL.

Åtgärden vinner laga kraft fyra veckor efter att lovbeslutet har kungjorts på kommunens anslagstavla.

Påbörjas åtgärden innan beslutet om lov har fått laga kraft sker det på byggherrens egen risk och kan behöva återställas om beslutet ändras vid en överprövning, även om startbesked lämnats.

Lovet upphör att gälla om den åtgärd som avses inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då lovet fick laga kraft enligt 9 kap. 115 § PBL.

Om ärendet inte är avslutat inom fem år efter beslut om bygglov tagits, kan bygglovsenheten komma att skicka ut en påminnelse om att handlingar saknas inför slutbesked. En påminnelseavgift på 1 176 kr tas då ut.

Reservation

Leif Udéhn (S) samt Håkan Fernström (S) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Ansökan avser bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad – carport – bygglov i efterhand. På fastigheten har en äldre garagebyggnad rivits (ca 25 m² stor) och ersatts med en betydligt större komplementbyggnad i form av en carport. Byggnaden är 79 m² stor och har placerats 1,05 meter från fastighetsgräns.

Byggnaden har uppförts utan att vare sig bygglov eller startbesked har sökts och beviljats för åtgärden. Överträdelsen behandlas i ett separat tillsynsärende, dnr. 2026.MBN526.

Fastigheten omfattas av ändring av detaljplan för del av kv. Apeln Mariestad Centralort, Mariestads kommun som vann laga kraft 2017-06-26. Fastigheten omfattas även av förslag till ändring av stadsplanen för del av Mariestad kv. Asken, Alen m.fl som upprättades 1952-08-01. Bestämmelserna innebär bland annat att området är till för bostadsändamål med fristående hus i upp till två våningar. En femtedel av tomten får bebyggas och högsta tillåtna byggnadshöjd är 7,6 meter.

Byggnaden har placerats närmare fastighetsgräns än 4,5 meter och blir därför en avvikelse från byggnadsstadgan 39 §.

Kulturmiljövärden

Fastigheten Apeln 9 är enligt kommunens kulturmiljöprogram utpekad som kulturhistoriskt värdefull (klass B). Bostadshuset, som uppfördes 1922 efter ritningar av arkitekten Gotthard Ålander, bedöms vara en särskilt värdefull byggnad enligt 8 kap. 13 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Byggnaden utgör ett välbevarat exempel på 1920-talsklassicism med höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden.

Ärendets beredning

2026-04-01 Ansökan kom in till bygglovsenheten.

2026-04-14 Ett föreläggande om komplettering skickades ut till sökande.

2026-04-29 till 2026-05-29 Kompletteringar kom in till bygglovsenheten.

2026-06-09 Remiss skickades till Kulturförvaltningen Västra Götaland som i sitt yttrande bland annat gör bedömningen att bostadshuset på fastigheten har höga kulturhistoriska värden och bör utgöra en särskilt värdefull byggnad enligt 8 kap. 13 § PBL. Den nyuppförda carporten är avsevärt större än den tidigare garagebyggnaden och har en utformning som inte är anpassad till fastighetens eller omgivningens kulturhistoriska karaktär. Därför bedöms åtgärden påverka platsens kulturmiljövärden negativt

2026-06-12 remitterades ärendet till Räddningstjänsten, som inte har något att erinra mot åtgärden. För att uppfylla kraven på skydd mot brandspridning mellan byggnader ska byggnadens insida kläs med Cembit 9 mm EI30.

2026-08-07 Ett mejl skickades ut till sökande med information kring yttrandena som kommit in. Yttrandena bifogades och man informerade om att de behöver justera byggnadens utformning för att ett bygglov ska kunna beviljas.

2026-08-10 kom ett mejl in i ärendet med kommentarer till Kulturförvaltningens yttrande samt frågor kring ärendet.

2026-08-27 Ett mejl skickades ut till sökande med information om att de behöver justera utformningen för carporten så att den passar bättre in i områdets kulturmiljö.

2026-09-08 kom ett mejl in i ärendet där man informerade om att byggherren inte vill ändra något.

2026-09-10 Gjordes ett utskick till kända sakägare på grund av att byggnaden placeras närmare fastighetsgräns än 4,5 meterför. Åtgärden blir en avvikelse från byggnadsstadgan 39 § och grannar ska då få chans att yttra sig angående åtgärden i enlighet med 9 kap. 94-95 §§ plan- och bygglagen.

Inga negativa yttranden har inkommit.

Skäl till beslut

Då åtgärden har placerats på en undanskynd plats bedöms utformningen av byggnaden vara acceptabel.

Eftersom byggnaden placeras närmare än 4,5 meter från fastighetsgräns blir åtgärden en avvikelse från byggnadsstadgan 39 §. Avvikelsen motverkar inte syftet med planen och kan betraktas som liten.

Med ovan sagda gör miljö- och byggnadsnämnden bedömningen att bygglov kan beviljas enligt kraven i 9 kap. 60 § p. 1 PBL.

Behandling på sammanträdet

Leif Udéhn (S) tillstyrker byggenhetens förslag till beslut som är att avslå bygglov då byggnaden har en byggnadsarea som är avsevärt större än den tidigare byggnaden och en utformning som avviker från såväl huvudbyggnadens som omgivningens bebyggelsekaraktär.

Ordförande Anders Bredelius (M) yrkar att bygglov ska beviljas. Då åtgärden har placerats på en undanskynd plats så bedöms utformningen av byggnaden vara acceptabel. Eftersom byggnaden placeras närmare än 4,5 meter från fastighetsgräns blir åtgärden en avvikelse från byggnadsstadgan 39 §. Avvikelsen motverkar inte syftet med planen och kan betraktas som liten.

Ordförande Anders Bredelius (M) ställer förslagen under proposition och finner att nämnden beslutar enligt Bredelius (M) förslag, att bygglov ska beviljas.

Leif Udéhn (S) samt Håkan Fernström (S) reserverar sig mot beslutet.

Underlag för beslut

Avdelningschefens och bygglovshandläggarens tjänsteskrivelse upprättad 2026-09-28

Ansökan registrerad 2026-04-01

Situationsplan registrerad 2026-05-13

Fasadritning/foton registrerade 2026-05-29

Yttrande från Räddningstjänsten registrerad 2026-06-15

Yttrande från Kulturförvaltningen registrerad 2026-06-24

Beslutet ska skickas till:

Sökande

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post är mbn@mariestad.se. Skickar du med vanlig post är adressen Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- * ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- * vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer
- * hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.
- * eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till Miljö- och byggnadsnämnden senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till bygglovsenheten på telefon 0501-75 60 05.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 92

Mariestad Älgen 2 - Nybyggnad av komplementbyggnad - förråd (återuppbyggnad efter brand) Dnr: 2026.MBN802

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Bygglov beviljas i enlighet med tillhörande handlingar med stöd av 9 kap. 56 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Avgiften för handläggningen är 5 975 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Handläggningstiden har överskridit 10 veckor och därför ska bygglovsavgiften sättas ner enligt 12 kap. 8a § Plan- och bygglagen. I detta ärende har bygglovsavgiften reducerats från 8 296 kronor till 5 975 kronor. Avgift för startbesked och slutbesked reduceras inte.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas Mats Pettersson (Hägnen Byggkonsult) som är certifierad kontrollansvarig (SC0755-11) med behörighet K enligt 10 kap. 9 § PBL.

Utstakning av behörig person krävs i detta ärende.

Påbörjande och giltighetstid

Ett beslut om att ge bygglov gäller omedelbart även om det inte har fått laga kraft enligt 9 kap. 114 § PBL.

Beslutet vinner laga kraft fyra veckor efter att lovbeslutet har kungjorts på kommunens anslagstavla.

Påbörjas åtgärden innan beslutet om lov har fått laga kraft sker det på byggherrens egen risk och kan behöva återställas om beslutet ändras vid en överprövning, även om startbesked lämnats.

Åtgärden får inte påbörjas förrän bygglovsenheten har lämnat ett startbesked enligt 10 kap. 23 § PBL.

Lovet upphör att gälla om den åtgärd som avses inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då lovet fick laga kraft enligt 9 kap. 115 § PBL.

Om ärendet inte är avslutat inom fem år efter beslut om bygglov tagits, kan bygglovsenheten komma att skicka ut en påminnelse om att handlingar saknas inför slutbesked. En påminnelseavgift på 1 184 kr tas då ut.

Bakgrund

Ansökans avser bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad - förråd (återuppbyggnad efter brand) för planenlig åtgärd inom stadsplanen. Byggnaden ska bli 112 m² stor i markplan och med en nockhöjd på 5,8 meter.

Fasaderna mot norr, öster och söder ska målas faluröda medan den västra fasaden som är mot innergården målas i en mörkbrun kulör. Taket ska beläggas med tegelröda tegelpannor. Placering, storlek, kulörer och material för byggnaden är framtaget för att efterlikna den äldre byggnaden som brunnit ner på platsen. Enligt sökande har byggnaden haft mörkbrun fasad ända sedan 1970-talet.

Fastigheten omfattas av förslag till ändring av stadsplan för del av Mariestads stad (Gamla Staden) som upprättades år 1943. Bestämmelserna innebär bland annat att marken är till för bostadsändamål med slutet byggnadssätt.

Prickmark får ej bebyggas. Byggnadsnämnden äger dock rätt medgiva uppförandet av uthus, garage eller dylik mindre gårdsbyggnad, om detta för varje särskilt fall provas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret. Området får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggs. Byggnadsnämnden äger dock medgiva byggnads indragning från grannes tomtgräns, om detta provas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt byggande av kvarteret.

Det finns fornlämning i området. Tillstånd för ingrepp i eller vid fornlämning har sökts hos Länsstyrelsen och beviljades 2026-03-12.

Kulturmiljövården

Fastigheten är utpekad i Mariestads kommuns Bevarandeprogram Gamla stan 1983 som antagits av kommunfullmäktige 1983.

Fastigheten ligger inom Gamla stan som ingår i riksintresse kulturmiljövård.

Ärendets beredning

2026-04-07 inkom ansökan om bygglov.

2026-04-24 skickade bygglovsenheten ut ett föreläggande om komplettering till sökanden.

2026-04-28 var sökande på besök i stadshuset för att gå igenom de kompletteringar som behövde göras. Handläggaren mottog ett foto som visade hur den nedbrunna byggnaden har sett ut.

2026-05-21 registrerades nya kompletteringar i ärendet.

2026-06-05 skickades ett grannehörande ut samt en begäran om yttrande till Kulturförvaltningen Västra Götaland.

2026-06-18 kom svar in från Kulturförvaltningen Västra Götaland som bland annat skriver att de inte har något att erinra mot utformningen, men ifrågasätter att fasaden mot gården på Älgen 2 har mörkt grå, nästan svart, kulör samt att detta takfall täcks av bruna betongpannor.

Mest naturligt för kulturmiljön vore att samtliga fasader målas med faluröd slamfärg och att båda takfallen täcks med tegelpannor. Snickeridetaljer som fönster och ytterdörrar bör präglas av traditionella material och funktioner, d.v.s. tillverkas av trä och vara sidohängda.

2026-07-29 hade handläggaren telefonkontakt med sökanden och rådde till att ändra åtminstone takets material till att bara vara av tegelpannor. Sökanden vill inte ändra då tidigare byggnad såg ut på detta vis samt att befintlig uthusbyggnad på tomten har bruna takpannor.

2026-08-18 togs beslut i miljö- och byggnadsnämnden att återremittera ärendet för att få in ett yttrande från räddningstjänsten samt att byggnaden ska ha en enhetlig kulör och takmaterial.

2026-08-20 skickades remiss till räddningstjänsten.

2026-08-24 kom svar in från räddningstjänsten som inte ser några hinder för aktuell bygglovsansökan. De påpekar däremot ett par punkter som behöver åtgärdas och redovisas för räddningstjänsten innan startbesked ges i ärendet.

2026-08-26 kom uppdaterade ritningar in till bygglovsenheten.

2026-09-08 kom nya uppdaterade ritningar in till bygglovsenheten där byggnaden flyttats något åt väster. Byggnadens area har minskats med tre kvadratmeter och avståndet till fastighetsgräns åt söder har ökats från 0,5 till 0,8 meter. Taket har ändrats så att båda takfallen ska beläggas med tegelröda tegelpannor.

Då åtgärden placeras i och nära fastighetsgräns samt på prickmark har kända sakägare underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig i enlighet med 9 kap. 94-95 §§ plan- och bygglagen.

Yttranden har inkommit från fyra fastighetsägare för Älgen 1, Älgen 8 och Älgen 9 som ställer sig negativa och påpekar bland annat brandrisken med att byggnaden placeras nära deras byggnader. De föreslår att byggnaden ska kortas ner för att öka skyddsavståndet.

Övriga sakägare har inget att erinra att bygglov beviljas.

De justeringar som gjorts i ansökan beträffande byggnadens storlek och placering bedöms vara mycket små och inte till någons nackdel, därför har inte något nytt grannehörande skickats ut.

Skäl till beslut

Skydd mot brandspridning mellan byggnader kommer att tas upp i det tekniska samrådet och förväntas uppfylla de krav som ställs i BBR 5:6.

Placering, storlek, kulörer och material för byggnaden är framtaget för att efterlikna den äldre byggnaden som brunnit ner på platsen.

Åtgärden följer stadsplanen. Bygglovsenheten bedömer att aktuell byggnad kan ses som en mindre gårdsbyggnad liknande den som tidigare fanns på platsen. Åtgärden bedöms passa in i områdets befintliga byggnation då det i kvarteren runt omkring finns liknande gårdsbyggnader med liknande storlek och placering.

Bygglovsenheten bedömer att föreslagen åtgärd uppfyller utformningskraven i 2 och 8 kap. PBL samt kraven i 9 kap. 56 § PBL. Bygglov kan därmed beviljas.

Upplysningar

Åtgärden är prövad enligt Boverkets Byggregler BFS2011:6.

I avgiften för bygglovet ingår ett startbesked, ett arbetsplatsbesök och ett slutbesked. Skulle ytterligare startbesked (delstartbesked), arbetsplatsbesök eller slutbesked (interimistiskt slutbesked) behövas kommer ytterligare avgifter att debiteras enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Kallelse till tekniskt samråd skickas ut separat.

Innan byggnaden får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt 10 kap. 34 § PBL, om inte bygglovsenheten meddelar annat.

Uttakning av behörig person krävs i detta ärende. Önskas uttakning av kommunens mätningssingenjör så finns kontaktuppgifter och beställning på hemsidan www.mariestad.se/uttakning

Ändringar av bygglov under byggandets gång ska anmälas till bygglovsenheten innan de utförs. Er handläggare gör då en bedömning om de tänkta ändringarna kan rymmas inom beviljat bygglov.

Om en åtgärd påbörjas utan startbesked eller tas i bruk utan slutbesked, ska en byggsanktion tas ut enligt 11 kap. PBL.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Avdelningschefens och bygglovshandläggarens tjänsteskrivelse upprättad 2026-09-28

Ansökan registrerad	2026-04-07
Situationsplan registrerad	2026-09-08
Situationsplan med markhöjder registrerad	2026-09-08
Planritningar registrerade	2026-09-08
Fasadritning registrerad	2026-09-08
Sektionsritning och 3D-bild registrerad	2026-09-08
Foto – äldre byggnad registrerad	2026-04-28
Yttrande från Räddningstjänsten registrerad	2026-08-24

Beslutet ska skickas till:

Delges med REK och MB till: Fastighetsägare för Älgen 1, Älgen 8 och Älgen 9 Kopia på beslut till: Kontrollansvarig Mats Pettersson

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Överklagandet ska skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post: mbn@mariestad.se

Postadress: Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- * Ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- * vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer
- * hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.
- * eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till Miljö- och byggnadsnämnden senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till bygglovsenheten på telefon 0501-75 60 05.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 93

Mariestad Apeln 3 och Apeln 13 - Nybyggnad av flerbostadshus med verksamhetslokal Dnr: 2026.MBN1338

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Bygglov beviljas i enlighet med tillhörande handlingar med stöd av 9 kap. 56 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Avgiften för handläggningen är 278 082 kronor (141 922 kronor för bygglov och kungörelse samt 136 160 kronor i planavgift) enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas Magnus Claesson (M-Byggtaktik AB) som är certifierad kontrollansvarig (C002958) med behörighet K enligt 10 kap. 9 § PBL.

För att genomföra åtgärden krävs en sakkunnig inom tillgänglighet (TIL). Som sakkunnig inom TIL godtas Jenny Afvander (ProjektTIL i Uppsala AB) som är certifierad sakkunnig inom TIL (03859).

Utstakning av behörig person krävs i detta ärende.

Påbörjande och giltighetstid

Ett beslut om att ge bygglov gäller omedelbart även om det inte har fått laga kraft enligt 9 kap. 114 § PBL.

Beslutet vinner laga kraft fyra veckor efter att lovbeslutet har kungjorts på kommunens anslagstavla.

Påbörjas åtgärden innan beslutet om lov har fått laga kraft sker det på byggherrens egen risk och kan behöva återställas om beslutet ändras vid en överprövning, även om startbesked lämnats.

Åtgärden får inte påbörjas förrän bygglovsenheten har lämnat ett startbesked enligt 10 kap. 23 § PBL.

Lovet upphör att gälla om den åtgärd som avses inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då lovet fick laga kraft enligt 9 kap. 115 § PBL.

Om ärendet inte är avslutat inom fem år efter beslut om bygglov tagits, kan bygglovsenheten komma att skicka ut en påminnelse om att handlingar saknas inför slutbesked. En påminnelseavgift på 1 184 kr tas då ut.

Bakgrund

Ansökan avser bygglov för nybyggnad av flerbostadshus med verksamhetslokal för planentlig åtgärd inom detaljplanen.

Byggnadens fasad ska vara av puts med ljus beige/grå kulör NCS S 3010-Y30R och tak ska beläggas med grå plåt NCS S 6000-N. Byggnadens bottenvåning är till största del till för verksamhet samt entré för lägenheterna. På plan 2, plan 3 och vindsplanet ska 18 lägenheter inredas, fördelade på sex lägenheter om 2 rum och kök, åtta lägenheter om 3 rum och kök samt fyra lägenheter om 4 rum och kök. En komplementbyggnad i form av ett miljöhus på 25 m² ska också byggas på fastigheten. Miljöhuset ska få en putsad beige fasad samt grå bandtäckt plåt på taket.

Fastigheten omfattas av förslag till ändring av detaljplan för kv Apeln mm, Mariestads kommun som vann laga kraft 2013-01-11. Bestämmelserna innebär bland annat att området är till för bostäder, kontor, butiker, service mm. Inga bostäder får finnas i markplan mot Stockholmsvägen. Högsta tillåtna byggnadshöjd är 10 meter. Ny bebyggelse ska utformas med putsfasader och nya byggnader ska anpassas till de befintliga byggnadernas karaktär.

För lägenheternas parkeringsbehov planeras cirka 24 parkeringsplatser att anordnas på delar av de intilliggande fastigheterna Apeln 11 och Apeln 17.

Byggnaden är placerad över fastighetsgräns mellan Apeln 3 och Apeln 13. En ansökan om sammanslagning av de båda fastigheterna är inskickad till Lantmäteriet där en förrättning pågår. Detta hindrar inte att bygglov kan beviljas då byggrätten i detaljplanen löper över fastighetsgränsen.

Ärendets beredning

2026-07-03 kom ansökan om bygglov in till bygglovsenheten.

2026-07-08 ett första kompletteringsföreläggande skickades ut till sökande i väntan på att ärendet skulle bli tilldelat en handläggare och granskat noggrannare.

2026-08-18 ett andra kompletteringsföreläggande skickades ut till sökande där man bland annat påpekade att högsta tillåtna byggnadshöjd överskrids samt brist på parkering.

2026-09-04 kom kompletteringar in i ärendet med justerade ritningar.

2026-09-15 ett tredje kompletteringsföreläggande skickades ut.

2026-09-16 kom efterfrågade kompletteringar in till bygglovsenheten.

Skäl till beslut

Åtgärden är mycket väl anpassad till områdets befintliga byggnadernas karaktär och bedöms följa detaljplanen.

Bygglovsenheten bedömer att föreslagen åtgärd uppfyller utformningskraven i 2 och 8 kap. PBL samt kraven i 9 kap. 56 § PBL. Bygglov kan därmed beviljas.

Upplysningar

Åtgärden är prövad enligt Boverkets Nya Byggregler som började gälla 1 juli 2025.

I avgiften för bygglovet ingår ett startbesked, ett arbetsplatsbesök och ett slutbesked. Skulle ytterligare startbesked (delstartbesked), arbetsplatsbesök eller slutbesked (interimistiskt slutbesked) behövas kommer ytterligare avgifter att debiteras enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Kallelse till tekniskt samråd bifogas.

Innan byggnaden får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt 10 kap. 34 § PBL, om inte bygglovsenheten meddelar annat.

Det kan krävas en klimatdeklaration när vissa byggnader uppförs. Miljö- och byggnadsnämnden kommer vid det tekniska samrådet gå igenom om en klimatdeklaration krävs för denna byggnad.

Laddinfrastruktur krävs vid nybyggnation av flerbostadshus och lokalbyggnader. Vilka krav som ställs kan ni läsa om på Boverkets hemsida Nya regler för hållbar mobilitet från den 1 juli - Boverket

Utstakning av behörig person krävs i detta ärende. Önskas utstakning av kommunens mätningssingenjör så finns kontaktuppgifter och beställning på hemsidan www.mariestad.se/utstakning.

Ändringar av bygglov under byggandets gång ska anmälas till bygglovsenheten innan de utförs. Er handläggare gör då en bedömning om de tänkta ändringarna kan rymmas inom beviljat bygglov.

Om en åtgärd påbörjas utan startbesked eller tas i bruk utan slutbesked, ska en byggsanktion tas ut enligt 11 kap. PBL.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Avdelningschefens och bygglovshandläggarens tjänsteskrivelse upprättad 2026-09-28

Ansökan registrerad	2026-07-03
Nybyggnadskarta registrerad	2026-09-04
Markplaneringsritning registrerad	2026-09-04
Planritningar plan 1 och vindsplan registrerade	2026-09-16
Planritningar övriga plan registrerade	2026-09-04
Fasadritning registrerad	2026-09-04
Sektionsritning registrerad	2026-09-16
Plan-, fasad- och sektionsritning miljöhus registrerad	2026-09-04
Gestaltningsskisser registrerad	2026-09-04

Beslutet ska skickas till:

Delges till: Fastighetsägare för Apeln 3 och 13

Kopia på beslut till: Kontrollansvarig: Magnus Claesson Sakunning TIL: Jenny Afvander

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Överklagandet ska skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post: mbn@mariestad.se

Postadress: Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

* Ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress

* vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer

* hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.

* eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till Miljö- och byggnadsnämnden senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till bygglovsenheten på telefon 0501-75 60 05.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 94

Mariestad Hjorten 4 - Ändrad användning av lokal till vandrarhem Dnr: 2026.MBN1369

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Bygglov beviljas i enlighet med tillhörande handlingar med stöd av 9 kap. 56 § första stycket 1b plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Avgiften för handläggningen är 23 475 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas Harry Delsmyr (HD Byggekonsult) som är certifierad kontrollansvarig (SC0874-12) med behörighet N enligt 10 kap. 9 § PBL.

Påbörjande och giltighetstid

Ett beslut om att ge bygglov gäller omedelbart även om det inte har fått laga kraft enligt 9 kap. 114 § PBL.

Beslutet vinner laga kraft fyra veckor efter att lovbeslutet har kungjorts på kommunens anslagstavla.

Påbörjas åtgärden innan beslutet om lov har fått laga kraft sker det på byggherrens egen risk och kan behöva återställas om beslutet ändras vid en överprövning, även om startbesked lämnats.

Åtgärden får inte påbörjas förrän bygglovsenheten har lämnat ett startbesked enligt 10 kap. 23 § PBL.

Lovet upphör att gälla om den åtgärd som avses inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då lovet fick laga kraft enligt 9 kap. 115 § PBL.

Om ärendet inte är avslutat inom fem år efter beslut om bygglov tagits, kan bygglovsenheten komma att skicka ut en påminnelse om att handlingar saknas inför slutbesked. En påminnelseavgift på 1 184 kr tas då ut.

Bakgrund

Ansökan avser bygglov för ändrad användning av lokal till vandrarhem med avvikelse från stadsplanen. Byggnadens bottenvåning som tidigare har varit pub ska ändra användning och byggas om till vandrarhem för långtidsuthyrning. Det kommer finnas fyra rum med totalt nio bäddar. Ytan som byggs om är ungefär 106 m² stor.

Fastigheten omfattas av förslag till ändring av stadsplanen för del av stadsdelen Gamla Staden i Mariestad kv. Hjorten som vann laga kraft 6 mars 1967.

Bestämmelserna innebär bland annat att området är till för handels- och bostadsändamål med byggnader i upp till tre våningar.

Kulturmiljövärden

Byggnaden finns utpekad i Mariestads kommuns kulturmiljöprogram och bevarandeprogrammet för Gamla stan, där den fått klassning B som är den näst högsta klassningen. Den beskrivs som särskilt värdefull byggnad och skyddas genom förvanskingsförbud i 8 kap. 13, 14 §§ PBL.

Enligt 8 kap. 7 § PBL får kraven på tillgänglighet och användbarhet vid ändring av byggnader anpassas med hänsyn till bland annat varsamhetskravet och förvanskingsförbudet. Byggnaden bedöms vara särskilt kulturhistoriskt värdefull och en tillgänglighetsanpassning av entrén skulle medföra en förvanskning av byggnadens kulturhistoriska värden. Byggnadsnämnden bedömer därför att avsteg från kravet på tillgänglig entré kan medges med stöd av 8 kap. 7 och 13 §§ PBL.

Ärendets beredning

2026-07-15 kom ansökan om bygglov in.

2026-08-03 skickade bygglovsenheten ut ett föreläggande om komplettering.

Mellan 2026-08-05 och 2026-08-21 kom efterfrågade kompletteringar in.

2026-08-21 bedömdes ärendet vara komplett.

2026-08-21 skickades grannhörande ut till kända sakägare för att de ska få tillfälle att yttra sig i enlighet med 9 kap. 94-95 §§ plan- och bygglagen.

Inga negativa yttrande har inkommit.

Skäl till beslut

Åtgärden avviker från stadsplanen avseende att byggnadens källardel ändrar användning och byggs om till vandrarhem. Planen tillåter endast handel och bostäder. Avvikelsen motverkar inte syftet med planen och detaljplanens genomförandetid har gått ut för mer än femton år sedan. Åtgärden utförs i en mindre begränsad del av byggnaden och bedöms vara ett lämpligt komplement till övrig användning.

Med ovan sagda gör bygglovsenheten bedömningen att bygglov kan beviljas enligt kraven i 9 kap 56 § första stycket 1b PBL.

Upplysningar

Åtgärden är prövad enligt Boverkets Nya Byggregler som började gälla 1 juli 2025.

I avgiften för bygglovet ingår ett startbesked, ett arbetsplatsbesök och ett slutbesked. Skulle ytterligare startbesked (delstartbesked), arbetsplatsbesök eller slutbesked (interimistiskt slutbesked) behövas kommer ytterligare avgifter att debiteras enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Kallelse till tekniskt samråd bifogas.

Innan byggnaden får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt 10 kap. 34 § PBL, om inte bygglovsenheten meddelar annat.

Ändringar av bygglov under byggandets gång ska anmälas till bygglovsenheten innan de utförs. Er handläggare gör då en bedömning om de tänkta ändringarna kan rymmas inom beviljat bygglov.

Om en åtgärd påbörjas utan startbesked eller tas i bruk utan slutbesked, ska en byggsanktion tas ut enligt 11 kap. PBL.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Avdelningschefens och bygglovshandläggarens tjänsteskrivelse upprättad 2026-09-28

Ansökan registrerad 2026-08-05

Situationsplan registrerad 2026-07-15

Planritning registrerad 2026-08-21

Projektbeskrivning registrerad 2026-08-20

Beslutet ska skickas till:

Kontrollansvarig Harry Delsmyr

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Överklagandet ska skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post: mbn@mariestad.se

Postadress: Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

* Ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress

* vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer

* hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.

* eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till Miljö- och byggnadsnämnden senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till bygglovsenheten på telefon 0501-75 60 05.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 95

Förmannen 2 - Föreläggande om åtgärd då ventilationskontroll inte utförts Dnr: 2026.MBN1727

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att förelägga Mariestads kommun, org.nr 212000–1769, vid vite om 10 000 kronor att senast den 11 november 2026 låta utföra obligatorisk ventilationskontroll (OVK) av byggnaderna på fastigheten Förmannen 2, Förrådgatan 6, verksamhet Fritidsgård, aggregat LA-1 (FTX).

Bakgrund

Byggnadens ägare, Mariestads kommun har inte inkommit med besiktningsprotokoll av ventilationssystem trots påminnelse 2025-02-12 och 2025-10-06. Ärendet har kommunicerats med byggnadens ägare 2026-01-22 en åtgärdsplan lämnades in, OVK kontroll skulle utföras.

Lagrum

Enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900) och 5 kap. 1 § plan – och bryggföreningen (2011:338) ska byggnadens ägarens ansvara för att det görs funktionskontroll av fastighetens ventilationssystem.

Enligt 11 kap. 19 § plan- och bygglagen kan byggandens ägare föreläggas om inte ventilationskontroll utförs eller fel och brister åtgärdats. Föreläggande kan vara förenat med vite enligt 11 kap. 37 § plan- och bygglagen.

Motivering

I detta fall finns FTX-system i byggnaden vilket ska kontrolleras med 3 års intervall. Föregående besiktningsprotokoll slutade gälla 2017-04-01.

Påminnelse har skickats 2025-02-12 och 2025-10-06

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Avdelningschefens och byggnadsinspektörens tjänsteskrivelse 2026-09-30
Föreläggande om vite Förmannen 2

Beslutet ska skickas till:

Mariestads kommun
Inskrivningsmyndigheten

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post är mbn@mariestad.se. Skickar du med vanlig post är adressen Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- * Ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- * vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer
- * hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.
- * eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till Miljö- och byggnadsnämnden senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till Bygglovsenheten på telefon 0501-75 60 05.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 96

Krontorp 2:11 - Föreläggande om åtgärd då ventilationskontroll inte utförts Dnr: 2026.MBN1737

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att förelägga Mariestads kommun, Org.nr 212000–1769, vid vite om 10 000 kronor att senast den 11 november 2026 låta utföra obligatorisk ventilationskontroll (OVK) av byggnaderna på fastigheten Krontorp 2:11, Marieforsleden 7, verksamhet Kontor- och personalbyggnad, aggregat LA01 (FTX).

Bakgrund

Byggnadens ägare, Mariestads kommun, har inte inkommit med besiktningsprotokoll av ventilationssystem trots påminnelse 2025-02-12 och 2025-10-06. Ärendet har kommunicerats med byggnadens ägare 2026-01-22 en åtgärdsplan lämnades in.

Lagrum

Enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900) och 5 kap. 1 § plan- och bryggföreningen (2011:338) ska byggnadens ägarens ansvara för att det görs funktionskontroll av fastighetens ventilationssystem.

Enligt 11 kap. 19 § plan- och bygglagen kan byggandens ägare föreläggas om inte ventilationskontroll utförs eller fel och brister åtgärdats. Föreläggande kan vara förenat med vite enligt 11 kap. 37 § plan- och bygglagen.

Motivering

I detta fall finns FTX-system i byggnaden vilket ska kontrolleras med 3 års intervall. Föregående besiktningsprotokoll slutade gälla 2018-02-19. Påminnelse har skickats 2025-02-12 och 2025-10-06

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Avdelningschefens och byggnadsinspektörens tjänsteskrivelse 2026-09-29
Föreläggande om vite Krontorp 2:11

Beslutet ska skickas till:

Mariestads kommun
Inskrivningsmyndigheten

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post är mbn@mariestad.se. Skickar du med vanlig post är adressen Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- * Ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- * vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer
- * hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.
- * eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till Miljö- och byggnadsnämnden senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till Bygglovsenheten på telefon 0501-75 60 05.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 97

Uttern 2 - Föreläggande om åtgärd då ventilationskontroll inte utförts

Dnr: 2026.MBN1736

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att:

1. Miljö och byggnadsnämnden beslutar att förelägga Mariehus AB Org.nr 556416-9323 vid vite av 10 000 kronor att senast 11 november 2026 låta utföra obligatorisk ventilationskontroll (OVK) av byggnaderna på fastigheten Uttern 2, Kyrkogatan 4 A-F, verksamhet Butik Damklädesbutik, S 2 (Självdreg).
2. Miljö och byggnadsnämnden beslutar att förelägga Mariehus AB Org.nr 556416-9323 vid vite av 10 000 kronor att senast 11 november 2026 låta utföra obligatorisk ventilationskontroll (OVK) av byggnaderna på fastigheten Uttern 2, Kyrkogatan 4 A-F, verksamhet Butik, LA1.

Jäv

Anders Bredelius (M), Johanna Svensson (M) samt Håkan Fernström (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut.

Bakgrund

Byggnadens ägare, Mariehus AB har inte inkommit med besiktningsprotokoll av ventilationssystem trots påminnelse 2025-02-12 och 2025-10-06. Ärendet har kommunicerats med byggnadens ägare 2026-01-22 en åtgärdsplan lämnades in OVK kontroll skulle utföras före 2026-06-18.

Lagrum

Enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900) och 5 kap. 1 § plan- och bygglagen (2011:338) ska byggnadens ägarens ansvar för att det görs funktionskontroll av fastighetens ventilationssystem.

Enligt 11 kap. 19 § plan- och bygglagen kan byggnadens ägare föreläggas om inte ventilationskontroll utförs eller fel och brister åtgärdats. Föreläggande kan vara förenat med vite enligt 11 kap. 37 § plan- och bygglagen.

Motivering

Uttern 2 har två aggregat som saknar OVK kontroll ett självdrag där senaste kontroll var utförd 2011-10-12 och nästa besiktning skulle utföras 2017-10-12. Samt ett FTX aggregat där senaste kontroll gjordes 2021-06-16 och nästa besiktning skulle utföras 2024-06-16

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Avdelningschefens och byggnadsinspektörens tjänsteskrivelse 2026-09-29
Förelägganden om vite Uttern 2

Beslutet ska skickas till:

Mariehus AB
Inskrivningsmyndigheten

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post är mbn@mariestad.se. Skickar du med vanlig post är adressen Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- * Ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- * vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer
- * hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.
- * eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till Miljö- och byggnadsnämnden senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till Bygglövsenheten på telefon 0501-75 60 05.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 98

Insekten 22 - Föreläggande om åtgärd då ventilationskontroll inte utförts Dnr: 2026.MBN1731

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

1. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att förelägga Mariehus AB, org.nr 556416-9323, vid vite om 10 000 kronor att senast den 11 november 2026 låta utföra obligatorisk ventilationskontroll (OVK) av byggnaderna på fastigheten Insekten 22, Mariegärdes väg 11-25, verksamhet Bostäder, aggregat FF 1/11-13 (F).
2. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att förelägga Mariehus AB, org.nr 556416-9323, vid vite om 10 000 kronor att senast den 11 november 2026 låta utföra obligatorisk ventilationskontroll (OVK) av byggnaderna på fastigheten Insekten 22, Mariegärdes väg 11-25, verksamhet Bostäder, aggregat FF 1/15-17 (F).
3. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att förelägga Mariehus AB, org.nr 556416-9323, vid vite om 10 000 kronor att senast den 11 november 2026 låta utföra obligatorisk ventilationskontroll (OVK) av byggnaderna på fastigheten Insekten 22, Mariegärdes väg 11-25, verksamhet Bostäder, aggregat FF 1/19-21 (F).
4. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att förelägga Mariehus AB, org.nr 556416-9323, vid vite om 10 000 kronor att senast den 11 november 2026 låta utföra obligatorisk ventilationskontroll (OVK) av byggnaderna på fastigheten Insekten 22, Mariegärdes väg 11-25, verksamhet Bostäder, aggregat FF 1/23-25 (F).

Jäv

Anders Bredelius (M), Johanna Svensson (M) samt Håkan Fernström (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggning och beslut

Bakgrund

Miljö och byggnadsnämnden beslutar att förelägga Mariehus AB Org.nr 556416-9323 vid vite av 10 000 kronor att se till att en obligatorisk ventilationskontroll (OVK) avseende byggnader på Insekten 22, Mariegärdes Väg 11-25 görs senast 2026-11-11.

Ärende

Byggnadens ägare, Mariehus AB har inte inkommit med besiktningsprotokoll av ventilationssystem trots påminnelse 2025-02-12 och 2025-10-06. Ärendet har kommunicerats med byggnadens ägare 2026-01-22 en åtgärdsplan lämnades in OVK kontroll skulle utföras före 2026-06-18.

Lagrum

Enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900) och 5 kap. 1 § plan- och bygglagen (2011:338) ska byggnadens ägarens ansvara för att det görs funktionskontroll av fastighetens ventilationssystem.

Enligt 11 kap. 19 § plan- och bygglagen kan byggandens ägare föreläggas om inte ventilationskontroll utförs eller fel och brister åtgärdats. Föreläggande kan vara förenat med vite enligt 11 kap. 37 § plan- och bygglagen.

Motivering

I detta fall finns F-system i byggnaderna vilket ska kontrolleras med 6 års intervall. Föregående besiktningsprotokoll slutade gälla 2020-09-26. Påminnelse har skickats 2025-02-12 och 2025-10-06

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Avdelningschefens och byggnadsinspektörens tjänsteskrivelse 2026-09-30
Föreläggande om vite Insekten 22

Beslutet ska skickas till:

Mariehus AB
Inskrivningsmyndigheten

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post är mbn@mariestad.se. Skickar du med vanlig post är adressen Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- * Ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- * vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer
- * hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.
- * eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till Miljö- och byggnadsnämnden senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till Bygglovsenheten på telefon 0501-75 60 05.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 99

Mariestad Moviken 4:1 – Föreläggande som ska utföras inom strandskyddsområde **Dnr: 2020.MBN249**

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att förelägga XXX XXXX XXXXXX, med personnummer XXXXXXXX-XXXX, att utföra följande åtgärder på fastigheten Moviken 4:1 i Mariestads kommun.

1. Riva och forsla bort grillstugan från strandskyddat område.
2. Riva och forsla bort bastustugan från strandskyddat område.
3. Riva och forsla bort grillplatsen från strandskyddat område.
4. Riva och forsla bort bryggdäcket från strandskyddat område.
5. Återställa marken som i nuläget upptas av anläggningarna i punkt nr 1–4 så att inte betonggjutningar, metallfundament eller övriga fästanordningar finns kvar.
6. Återställa det averkade området genom att vidta föryngringsåtgärder som tryggar återväxten av skogen via vedertagen föryngringsmetod av de trädslag som tidigare förekommit och förekommer naturligt på platsen. Dessa åtgärder ska redovisas skriftligen till miljöenheten där det framgår vilka åtgärder som använts. Berört område redovisas i bilaga.
7. Gräsklippning eller annan borttagning av vegetation av markområde utanför tomtplatsavgränsning ska upphöra. Berört område redovisas i bilaga.
8. Skicka fotografier till miljöenheten som styrker att åtgärderna är utförda på ett tillfredställande sätt senast två veckor efter det att åtgärderna i punkt 1-7 ska vara färdiga.

Fastighetsägaren ska utföra åtgärderna senast sex (6) månader efter det att beslutet vunnit laga kraft.

Lagstöd

Beslut fattas med stöd av 7 kap. 15 § och 26 kap. 9 § miljöbalken.

Miljöenhetens utredning

Miljöenhetens utredning innehåller bedömning om genomförda åtgärder och anordningar är förbjudna enligt lagstiftning, redovisning av genomförd utredning för samtliga åtgärder samt en sammanfattande bedömning.

Utredningen omfattar även en genomgång av strandskyddets historik på platsen, en platsbeskrivning, områdets natur- och kulturvårdsunderlag samt uppgifter som inhämtats från andra myndigheter och sakkunniga.

Den fullständiga utredningen återfinns i beslutsunderlaget.

Bakgrund

2019-12-03 inkom ett tips om att fastighetsägaren till Moviken 1:21 uppfört ett staket ned till vattenlinjen samt anlagt bland annat bryggdäck, båtuppläggningsanläggning och trädgårdsmöbler inom strandskyddat område. Enligt tipsaren hade området tidigare varit möjligt att passera längs stranden.

2020-02-08 efterfrågade tipsaren återkoppling på det inskickade tipset.

2020-02-10 överlämnades tipset till miljö- och byggnadsnämnden för handläggning.

2020-02-13 genomfördes tillsynsbesök. På plats noterades bland annat grillkåtor, staket, grillplats, trädäck och brygga inom strandskyddat område. Fotografier dokumenterade förhållandena. Förfrågan skickades till Länsstyrelsen om eventuella dispenser fanns för åtgärderna.

2020-02-24 skickades föreläggande om att lämna uppgifter enligt 26 kap. 21 § miljöbalken till fastighetsägaren. Tillsynsmyndigheten begärde uppgifter om när åtgärderna utförts, av vem och i vilket syfte.

2020-02-25 meddelade Länsstyrelsen att några strandskyddsdispenser för de aktuella fastigheterna inte kunde återfinnas i myndighetens arkiv.

2020-03-06 och 2020-03-09 skickades det inkomna tipset till fastighetsägaren för kännedom.

2020-03-28 löpte svarstiden för föreläggandet ut utan att något svar inkom.

2023-10-19 genomfördes ett nytt tillsynsbesök. Tidigare noterade anläggningar fanns kvar på platsen. Staketet ned till vattenlinjen hade tagits bort, men stängsling kring fastigheten kvarstod. Området utanför hemfridszonen ned mot stranden bedömdes vara hävdad genom gräsklippning.

2024-10-22 till 2024-10-25 gjordes bedömningen att föreläggande om rättelse behövde övervägas. Fastighetsägaren kommunicerades inför beslut och gavs möjlighet att ansöka om strandskyddsdispens i efterhand.

2024-10-28 till 2024-10-30 begärde och deltog fastighetsägaren i möte med kommunen. En ansökan om strandskyddsdispens för redan utförda åtgärder lämnades in. Handläggningen av tillsynsärendet pausades i avvaktan på dispensprövningen.

2024-10-30 till 2024-12-04 handlades dispensärendet MBN-2024-2258. Miljö- och byggnadsnämnden beslutade den 17 december 2024 att bevilja dispens i efterhand för bland annat fritidshus, pumphus, grillstuga, bastustuga, bryggdäck, grillplats, gräsklippning och skogsavverkning. Samtidigt beslutades en tomtplatsavgränsning för Moviken 1:21.

2024-12-20 beslutade Länsstyrelsen att pröva nämndens dispensbeslut och begärde in handlingarna i ärendet.

2025-03-12 godkände Länsstyrelsen dispens i efterhand för fritidshus och pumphus men upphävde dispensen för grillstuga, bastustuga, bryggdäck, grillplats, gräsklippning och nedtagning av skog (dnr: 52376-2024). Myndigheten bedömde att särskilda skäl för dispens saknades för dessa åtgärder.

2025-03-31 till 2025-04-01 överklagade fastighetsägaren Länsstyrelsens beslut. Överklagandet överlämnades till Mark- och miljödomstolen.

2025-08-12 till 2025-08-15 gjordes bedömning att ett föreläggande om rättelse behövde förberedas för de åtgärder som inte beviljats dispens. Handläggningen avvaktades därefter i väntan på domstolens avgörande.

2025-09-02 avslog Mark- och miljödomstolen överklagandet i relevanta delar och fastställde Länsstyrelsens bedömning att dispens inte ska beviljas för grillstuga, bastustuga, bryggdäck, grillplats, gräsklippning och nedtagning av skog i mål M 1599-25.

2025-09-23 vann domen laga kraft.

2026-08-24 skickades ny kommunikering med förslag till föreläggande om rättelse till fastighetsägaren avseende de åtgärder som saknar dispens.

2026-08-06 till 2026-09-13 begärde fastighetsägaren två gånger förlängd svarstid, vilket beviljades av tillsynsmyndigheten.

2026-09-10 till 2026-09-11 inkom fastighetsägaren med ett skriftligt yttrande samt fotografier som visar aktuella förhållanden på fastigheterna Moviken 1:21 och Moviken 4:1. Materialet bekräftades mottaget och lades till ärendet för nämndens fortsatta prövning.

Den aktuella fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Yttrande från fastighetsägare

Fastighetsägare inkom med yttrande gällande aktuell utskickad kommunikering 2026-09-10 och 2026-09-11. Fastighetsägare uppger att grillstugan, bastun och grillplatsen kommer att tas bort samt att marken därefter ska återställas. Avseende bryggdäcket anför att anläggningen funnits sedan 1960-talet och att de åtgärder som utförts utgjort renovering av en befintlig anläggning. Fastighetsägaren menar därför att strandskyddsdispens bör beviljas för bryggdäcket.

Vidare uppges att återväxten på det tidigare avverkade området är god och att blandskog åter etablerats. Fastighetsägaren anser även att gräsklippningen bör kunna medges, eftersom större delen av den aktuella ytan enligt flygfoton varit ianspråktagen sedan 1960-talet.

Fastighetsägaren framhåller även att fastigheterna ligger inom ett LIS-område och att den uthyrningsverksamhet som bedrivs på platsen bidrar till landsbygdsutveckling och lokal ekonomisk aktivitet. Enligt fastighetsägaren är bryggdäck, grillstuga och bastu uppskattade inslag för de gäster som hyr fritidshuset.

Bedömning ur miljömässig dimension

Beslutet bedöms ha en positiv påverkan på den miljömässiga dimensionen. Genom att grillstuga, bastustuga, grillplats och bryggdäck tas bort samt att gräsklippning upphör utanför beslutad tomtplatsavgränsning minskar områdets privatiserande effekt och marken ges möjlighet att återfå sina naturliga naturvärden.

Föreläggandet bidrar även till att stärka strandskyddets syften genom att bevara livsmiljöer för växt- och djurliv samt förbättra allmänhetens tillgång till strandzonen. Kravet på föryngringsåtgärder för det avverkade skogsområdet bedöms på sikt stärka områdets ekologiska funktioner och biologiska mångfald.

Bedömning ur social dimension

Beslutet bedöms ha en positiv påverkan på den sociala dimensionen. Genom att otillåtna anläggningar tas bort och gräsklippning utanför tomtplatsavgränsningen upphör säkerställs att mark som omfattas av allemansrätten åter blir tillgänglig för allmänheten. Beslutet bidrar därmed till att upprätthålla allmänhetens möjligheter till friluftsliv och rekreation i strandområdet.

Samtidigt innebär beslutet en inskränkning för fastighetsägaren genom att vissa anläggningar behöver tas bort, men åtgärden bedöms vara motiverad utifrån strandskyddsbestämmelsernas syfte och kravet på en rättssäker och likvärdig myndighetsutövning.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Beslutet bedöms inte medföra några direkta kostnader för kommunen utöver den ordinarie handläggningen av ärendet. För fastighetsägaren innebär beslutet kostnader för rivning, bortforsling och återställning av mark samt genomförande av föryngringsåtgärder. På längre sikt bedöms beslutet bidra till att upprätthålla strandskyddets syften och därmed säkerställa långsiktigt hållbara värden för naturmiljö, friluftsliv och allmänhetens tillgång till strandområden.

Gällande regler

Vid Vätern gäller strandskydd på 300 meter från strandlinjen, vilket gäller både in mot land och ut mot vattnet. Syftet med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor för växt- och djurliv, på land och i vatten, 7 kap. 13 §§ miljöbalken. Lag (2025:512).

Förbuden inom strandskydd

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter. Lag (2009:532).

Särskilda skäl

Kommunen får i det enskilda fallet medge dispens från förbudet om det finns särskilda skäl och om dispensen inte strider mot strandskyddets syften (7 kap.18 c-g §§ och 7 kap. 26 § miljöbalken). Lag (2025:512).

Som särskilda skäl räknas område som

- är ianspråktaget, inom hemfridszon eller tomtplatsavgränsning.
- är väl avskilt från stranden av till exempel bebyggelse, en större väg eller järnväg.
- behövs för en anläggning som måste ligga vid vatten.
- behövs för att utvidga en pågående verksamhet.

- behöver användas för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför strandskyddsområdet.
- behöver användas för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.
- ligger inom LIS-område (Landsbygdsutveckling i Strandnära Läge).
- En byggnad, anläggning, anordning eller åtgärd som inte är avsedd att tillgodose bostadsändamål kan tillåtas om kraven uppfylls. Kraven för detta särskilda skäl anges i kap 7, 18 f § i miljöbalken.

I 7 kap. 18 i och 18 k §§ miljöbalken finns bestämmelser om fri passage för allmänheten, tomtplatsavgränsning och tidsbegränsning av dispensen. Beslut om strandskyddsdispens får enligt 16 kap. 2 § miljöbalken förenas med villkor.

Upplysning om vite

Om ni inte följer beslutet kan miljö- och byggnadsnämnden fatta ett

nytt beslut förenat med vite. (Vite, en summa pengar som en myndighet eller domstol kan ålägga en juridisk eller fysisk person att betala, om ett beslut inte har följts. Summan tillfaller staten och är separerad från avgiften som tas ut för handläggning av ärendet).

Vitet syftar till att förmå den förelagde att följa beslutet. Om ett vitesföreläggande inte följs kan nämnden ansöka hos Mark- och miljödomstol om att vitet ska dömas ut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Miljöchefens och miljöutredarens tjänsteskrivelse 2026-09-28

Miljöenhetens utredning

Handlingar som ligger till grund för Miljöenhetens utredning

Kartor över de åtgärder som berörs av föreläggandet (p.1 – p.4 och p.6 -p.7)

Beslut om strandskyddsdispens (MBN-2024-2258)

Domslut gällande strandskyddsdispens (M 1599-25) inklusive beslut om överprövad strandskyddsdispens (52376-2024)

Gällande tomtplatsavgränsning

Fotografier från båda tillsynsbesök

Tjänsteanteckningar och skrivelser i ärendet

Yttrande och fotografier från fastighetsägare

Beslutet ska skickas till:

Fastighetsägare

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Miljö- och byggnadsnämnden.

E-post är mbn@mariestad.se. Skickar du med vanlig post är adressen Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- * ditt namn, ditt personnummer, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- * vilket beslut du överklagar, ange till exempel beslutsdatum och ärendets diarienummer
- * hur du anser att beslutet ska ändras och varför det ska ändras.
- * eventuella handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha kommit till miljö- och byggnadsnämnden senast tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Har överklagandet inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen.

Om något är oklart kan du vända dig till miljöenheten på telefon 0501-75 60 05.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 100

Remiss om nya föreskrifter för Avfall & Återvinning Skaraborg Dnr: 2026.MBN1270

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att anta förvaltningens förslag till yttrande över förslag till nya avfallsföreskrifter för Avfall & Återvinning Skaraborg och översända yttrandet till Avfall & Återvinning Skaraborg.

Bakgrund

Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS) har lagt fram förslag på nya avfallsföreskrifter och gett medlemskommunernas miljönämnder möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Ärendets beredning

Miljöenheten har tagit del av förslaget till nya föreskrifter med berörda kompetenser inom enheten. Miljöenheten har granskat förslaget utifrån miljö- och byggnadsnämndens tillsynsansvar enligt miljöbalken och tillhörande författningar.

Skäl till beslut

Miljöenheten bedömer att flera delar av förslaget är väl utformade och har en tydlig koppling till avfallslagstiftningen. Samtidigt innehåller föreskrifterna ett antal bestämmelser som enligt miljöenhetens bedömning är mer att betrakta som anvisningar, tekniska instruktioner eller avtalsvillkor än som bindande föreskrifter.

Avfallsföreskrifter är lokala föreskrifter med stöd i miljöbalken och ska kunna ligga till grund för tillsyn och myndighetsutövning. Bestämmelser som huvudsakligen reglerar arbetsmiljöfrågor, transportlogistik, tekniska lösningar eller abonnemangsvillkor riskerar därför att skapa oklarheter kring vad som faktiskt kan tillsynas enligt miljöbalken.

Miljöenheten bedömer vidare att vissa bestämmelser behöver förtydligas, justeras eller kompletteras för att säkerställa tydligt lagstöd och en konsekvent terminologi.

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljö- och byggnadsnämnden lämnar följande synpunkter på förslaget till nya avfallsföreskrifter.

1. Föreskrifternas innehåll och avgränsning

Nämnden anser att föreskrifterna bör koncentreras till bestämmelser som har tydligt stöd i miljöbalken och avfallslagstiftningen.

Ett flertal bestämmelser reglerar frågor som i första hand bedöms röra arbetsmiljö, transportlogistik, tekniska lösningar eller praktiskt genomförande. Sådana bestämmelser är enligt nämndens mening mer lämpliga att hantera genom anvisningar eller avtalsvillkor än genom bindande föreskrifter.

Detta gäller exempelvis vissa bestämmelser om transportvägar, behållares placering, tömningsföreskrifter, avloppsanläggningar samt tekniska krav på utrustning och anläggningsdelar.

2. Tillsyn och lagstöd

Nämnden vill framhålla att tillsyn enligt miljöbalken endast kan bedrivas över bestämmelser som har stöd i miljöbalken och tillhörande författningar.

Det bör därför tydliggöras att föreskrifterna inte innehåller krav som saknar tydlig koppling till miljöbalkens avfallsbestämmelser.

Nämnden efterfrågar även ett förtydligande av det rättsliga stödet för vissa bestämmelser som berör trafiksäkerhet och andra frågor som normalt regleras genom annan lagstiftning.

Vidare bör lagrumshänvisningarna i föreskrifternas bemyndigande ses över så att aktuella bestämmelser anges.

3. Terminologi och rättsliga begrepp

Nämnden bedömer att flera begrepp behöver förtydligas eller justeras.

Exempelvis bör:

- begreppet ”avfall” i vissa bestämmelser ersättas med ”kommunalt avfall”,
- definitionen av avfall i bilaga 1 ses över,
- begreppet ”hushållsavfall” konkretiseras där producentansvarsavfall annars riskerar att omfattas,
- uttrycket ”godkänt eget omhändertagande” ersättas med en formulering som bättre överensstämmer med anmälningsförfarandet enligt miljöbalken.

Nämnden bedömer särskilt att uttrycket ”godkänt eget omhändertagande” är missvisande. Miljönämnden godkänner normalt inte ett eget omhändertagande utan prövar en anmälan enligt miljöbalken och kan därefter meddela förbud, föreläggande eller lämna ärendet utan erinran. Bestämmelsen bör därför formuleras på ett sätt som anknyter till anmälningsförfarandet enligt miljöbalken.

Begrepp som exempelvis ”överfull”, ”för tung” och ”dålig emballering” bör också förtydligas för att undvika tolkningssvårigheter.

Nämnden bedömer att bestämmelser om att användbara produkter ska lämnas till återbruk behöver ses över. Produkter som fortfarande är användbara utgör normalt inte avfall, vilket innebär att bestämmelsens koppling till avfallslagstiftningen blir ottydlig. Formuleringen bör därför omarbetas.

4. Struktur och tydlighet

Nämnden bedömer att föreskrifterna skulle vinna i tydlighet om vissa bestämmelser delas upp i flera paragrafer.

Flera paragrafer innehåller idag regleringar av olika frågor inom samma paragraf, vilket försvårar läsbarhet och tillämpning. Detta gäller exempelvis §§ 20 och 25.

5. Eldning av trädgårdsavfall

Nämnden bedömer att bestämmelsen i § 60 bör förtydligas språkligt.

Nämnden föreslår följande lydelse:

Eldning av torrt trädgårdsavfall är tillåten mellan den 1 oktober och den 31 mars samt under påsk och valborgsmässoafton. Om eldningen sker som en del av en allmän sammankomst gäller ordningslagens bestämmelser.

Begreppet "beslut" bör utgå eftersom ordningslagen omfattar både anmälnings- och tillståndsplikt.

6. Positiva delar i förslaget

Nämnden bedömer att flera delar av förslaget är väl avvägda och harmonierar med avfallslagstiftningen.

Särskilt kan nämnas §§ 23, 24, 37 och 38 som exempel på bestämmelser som har en tydlig funktion, lämplig detaljeringsgrad och god koppling till gällande lagstiftning.

Sammanfattande bedömning

Nämnden bedömer att föreskrifterna i huvudsak bör renodlas till bestämmelser som har tydligt stöd i miljöbalken och avfallslagstiftningen. Flera detaljerade krav avseende arbetsmiljö, teknikval och praktisk hantering bedöms vara bättre lämpade att hanteras genom anvisningar eller avtalsvillkor. Detta skulle tydliggöra gränsdragningen mellan bindande föreskrifter och verksamhetsanpassade instruktioner samt underlätta såväl tillämpning som tillsyn.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Miljöchefens och miljöinspektörernas tjänsteskrivelse 2026-09-30
Kungörelse utställning av förslag till nya avfallsföreskrifter
Bilaga 1 Utställning avfallsföreskrifter
Bilaga 2 Utkast till förslag till avfallsföreskrifter
Meddelande om förlängd svarstid

Beslutet ska skickas till:

Avfall & Återvinning Skaraborg, info@avfallskaraborg.se

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 101

Information om avfall och miljöskaktionsavgifter Dnr: 2026.MBN19

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden noterar informationen.

Bakgrund

Varför är avfallstillsyn viktigt?

Avfallstillsyn är en prioriterad del av miljöbalkens arbete för att förebygga skador på människors hälsa och miljön. Felaktig hantering av avfall kan orsaka föroreningar av mark och vatten, leda till höga saneringskostnader och medföra betydande risker för både nuvarande och kommande generationer. Uppgifter i Naturvårdsverkets avfallsregister utgör dessutom ett viktigt underlag för tillsyn, statistik och uppföljning av avfallsflöden i Sverige.

Avfallsbrottslighet är idag ett växande problem som av både svenska och europeiska myndigheter betraktas som en del av den ekonomiska och organiserade brottsligheten. Enligt uppgifter från brottsbekämpande myndigheter och tillsynsvägledande myndigheter genererar den illegala avfallshanteringen mycket stora vinster samtidigt som kostnaderna i form av miljöskador och offentliga saneringsinsatser ofta hamnar på samhället. Avfallsbrottslighet förekommer också ofta tillsammans med andra typer av kriminalitet såsom skattebrott, bokföringsbrott, penningtvätt, användning av illegal arbetskraft och i vissa fall även människohandel och arbetslivskriminalitet. Sådan samverkan mellan olika brottsformer är en anledning till att området prioriteras nationellt.

Tillsynen fyller därför inte bara en miljöfunktion utan bidrar också till att motverka ekonomisk brottslighet och säkerställa konkurrens på lika villkor för de verksamhetsutövare som följer lagstiftningen.

Tillsynsmyndighetens verktyg

Miljö- och byggnadsnämnden har flera lagstadgade verktyg för att säkerställa att avfallslagstiftningen följs:

- Information och rådgivning.
- Inspektioner och dokumentgranskning.
- Kontroll av rapportering till Naturvårdsverkets avfallsregister.
- Förelägganden om uppgifter eller åtgärder.
- Förbud mot verksamhet eller hantering.
- Beslut om miljöskaktionsavgift (MSA).
- Anmälan om misstanke om miljöbrott.

Det är viktigt att dessa verktyg används konsekvent och rättssäkert. Om tillsynen inte använder de verktyg som lagstiftaren beslutat om riskerar både miljöskyddet och förtroendet för myndighetsutövningen att urholkas.

Naturvårdsverkets avfallsregister är ett viktigt tillsynsunderlag

Företag och andra verksamheter som producerar eller hanterar farligt avfall är skyldiga att rapportera uppgifter elektroniskt till Naturvårdsverkets avfallsregister. Registret är en central del av Sveriges system för spårbarhet av farligt avfall och används bland annat som underlag för tillsyn.

Vid tillsyn jämförs verksamhetens egna uppgifter med uppgifterna i avfallsregistret. Registret gör det möjligt att upptäcka brister i rapportering, avvikelser i avfallsflöden och verksamheter som inte uppfyller sina skyldigheter. Det är därför ett av tillsynens viktigaste kontrollverktyg.

Miljösanktionsavgifter (MSA) och nämndens tillämpning

Miljösanktionsavgifter är inte ett frivilligt verktyg utan en lagstadgad sanktion som ska användas när förutsättningarna i lagstiftningen är uppfyllda. Miljö- och byggnadsnämnden tillämpar därför bestämmelserna strikt och likvärdigt.

Det är viktigt att understryka att riksdag och regering redan har gjort bedömningen att de avgiftsnivåer som anges i förordningen är skäliga och proportionerliga. Tillsynsmyndighetens uppgift är därför inte att göra en fri bedömning av om det fastställda beloppet är lämpligt eller för högt i det enskilda fallet. Nämndens uppdrag är istället att pröva om en överträdelse har skett och om någon av de lagstadgade oskälighetsgrunderna är tillämplig.

Miljösanktionsavgift bygger dessutom på ett så kallat strikt ansvar. Det innebär att avgiften kan tas ut även när överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet.

Undantag från avgift får endast göras inom de ramar som lagstiftningen uttryckligen medger.

Miljösanktionsavgifter tillfaller staten

Miljösanktionsavgifter är en statlig administrativ sanktion. Avgifterna betalas till Kammarkollegiet och tillfaller staten. Kommunen erhåller således inga intäkter från beslutade miljösanktionsavgifter. Detta innebär att tillsynsmyndigheten saknar ekonomiska incitament att besluta om avgifter och endast har att tillämpa gällande lagstiftning

Rättssäkerhetsgarantier och möjlighet till överprövning

Det är viktigt att framhålla att ett beslut om miljösanktionsavgift inte är slutligt enbart genom nämndens beslut. Den verksamhetsutövare som berörs har möjlighet att överklaga beslutet till Mark- och miljödomstolen, som gör en självständig prövning av såväl de faktiska omständigheterna som rättstillämpningen. Domstolen kan därvid upphäva eller ändra beslutet om den bedömer att förutsättningarna för miljösanktionsavgift inte är uppfyllda eller att någon av miljöbalkens oskälighetsgrunder är tillämplig. Beslutet kan därefter, efter prövningstillstånd, överklagas vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Nämndens uppgift är således att tillämpa den lagstiftning som riksdag och regering har beslutat om. Frågor om den lagstadgade avgiftsnivån är redan bedömda av lagstiftaren och ingår inte i tillsynsmyndighetens prövning.

Nämnden ska i stället bedöma om en överträdelse har skett och om det finns sådana särskilda omständigheter som enligt 30 kap. 2 § miljöbalken kan medföra att avgiften inte ska tas ut. Den slutliga rättsliga kontrollen sker genom möjligheten till domstolsprövning.

Sammanfattning av aktuella lagrum

Rapporteringskyldighet

Enligt 6 kap. 11 § avfallsförordningen (2020:614) ska den som är anteckningsskyldig lämna uppgifter om farligt avfall till avfallsregistret senast två arbetsdagar efter att anteckningen har gjorts.

Miljösanktionsavgift vid sen rapportering

Enligt 11 kap. 8 b § förordningen (2012:259) om miljösanktionsavgifter ska den som inte lämnar uppgifterna i rätt tid betala en miljösanktionsavgift om 5 000 kronor per överträdelse.

Om flera rapporteringstillfällen har varit försenade innan bristerna upptäcks kan flera miljösanktionsavgifter aktualiseras.

Strikt ansvar

Enligt 30 kap. 2 § miljöbalken ska miljösanktionsavgift tas ut även om överträdelsen inte skett uppsåtligt eller av oaktsamhet.

Begränsade möjligheter att avstå från avgift

Enligt 30 kap. 2 § miljöbalken behöver avgiften inte tas ut om det vore oskäligt med hänsyn till:

1. sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått fullgöra sin skyldighet,
2. en omständighet som inte kunnat eller borde ha förutsetts eller som den avgiftsskyldige inte kunnat påverka,
3. vad den avgiftsskyldige gjort för att undvika att överträdelsen skulle inträffa, eller
4. att överträdelsen redan har föranlett straff enligt 29 kap. miljöbalken.

Dessa undantag ska tillämpas restriktivt och förutsätter att det finns omständigheter som ryms inom lagstiftningens uttryckliga undantagsgrunder.

Information om kommande föredrag om avfallsbrottslighet

Länsstyrelsen och brottsförebyggande myndigheter planerar att besöka miljö- och byggnadsnämnden under början av 2027 för att hålla ett föredrag om det brottsförebyggande arbetet och nuläget inom området avfallsbrottslighet.

Föredraget kommer att belysa hur avfallsbrottslighet ofta hänger samman med annan ekonomisk och organiserad brottslighet, exempelvis skattebrott, illegal arbetskraft, arbetslivskriminalitet och människohandel. Även kommunernas roll i det förebyggande arbetet kommer att behandlas.

Länsstyrelsen brukar genomföra motsvarande informationstillfällen för kommunala nämnder och även bjuda in kommunstyrelsen.

Mer information om tidpunkt och upplägg lämnas när planeringen har kommit längre.

Underlag för beslut

Miljöchefens och miljöinspektörens tjänsteskrivelse 2026-09-30

Beslutet ska skickas till:

Miljöenheten

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 102

Dialog inför internkontroll 2027 **Dnr:2026MBN1743**

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö och byggnadsnämnden för en dialog med förvaltningen kring riskanalys för 2027 och uppdrar till förvaltningschefen att återkomma med förslag till internkontrollplan för 2027 vid nästa sammanträde.

Bakgrund

Den interna styrningen och kontrollen är en del av kommunens styrsystem och ett redskap för att främja en effektiv ledning av organisationen, hantering av risker, utveckling och utvärdering av resultat för att säkerställa att verksamhetens syfte och mål nås.

Reglerna syftar till att säkerställa att kommunstyrelse och nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll. Den interna kontrollen ska utformas för att med rimlig grad av säkerhet säkerställa att:

- verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt
- den finansiella rapporteringen och informationen om verksamheten är tillförlitlig
- lagar, styrdokument och beslut efterlevs
- tillgångar säkras och förluster förhindras
- allvarliga fel upptäcks och elimineras

Inför nästa års kontrollplan har förvaltningen tagit fram en preliminär riskanalys som efter beredning ska omsättas till nämndens internkontrollplan genom beslut på kommande sammanträde.

Förvaltningens underlag inför riskanalysen har beaktat uppföljningen från delår 2026 samt omhändertagit rekommendationer från revisionen till nämnden om verksamhetsplanerna.

Social dimension

Dimensionen är en del i riskbedömningen.

Miljömässig dimension

Dimensionen är en del i riskbedömningen.

Ekonomisk dimension

Dimensionen är en del i riskbedömningen.

Behandling på sammanträdet

Ordförande Anders Bredelius (M) tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

Underlag för beslut

Förvaltningschefens tjänsteskrivelse 2026-09-30

Muntlig föredragning av preliminärt underlag för riskanalys 2027

Beslutet ska skickas till:

Förvaltningschef Niklas Brandt

Avdelningschef Peter Larsson Lorentzon

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 103

Delegationsbeslut 2026-08-03 - 2026-09-27 Dnr: 2026.MBN8

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Bakgrund

Avdelningschefen, miljöchefen och bygglovschefen ska vid varje sammanträde redovisa de delegationsbeslut som fattats sedan föregående sammanträde med nämnden.

Underlag för beslut

Delegationsbeslut miljöenheten 2026-08-03 - 2026-09-27

Delegationsbeslut byggenheten 2026-08-03 - 2026-09-27

Förvaltningschefens delegationsbeslut om att ingå avtal om tjänsteköp
bygglovshandläggning hösten 2026

Ordförandebeslut – Yttrande gällande förslag till ändringar i Jordbruksverkets
föreskrifter och allmänna råd (SJFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser
växtnäring

Ordförandebeslut – Serveringstillstånd Roma pizzeria, Mariestad

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 104

Handlingar att anmäla 2026-08-03 - 2026-09-23 Dnr: 2026.MBN10

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden godkänner redovisningen av handlingar att anmäla.

Bakgrund

Miljö- och byggnadsavdelningen redovisar vid varje sammanträde de handlingar som inkommit sedan föregående sammanträde med nämnden.

Underlag för beslut

Anmälningsärenden miljöenheten 2026-08-03 - 2026-09-23

Anmälningsärenden byggenheten 2026-08-03 - 2026-09-23

Inbjudan till När otillåten påverkan begränsar demokratin 1 december

Inbjudan till Förtroendevaldas uppdrag och mänskliga rättigheter i kommuner och regioner 3 december

KS 2026-08-24 § 218 Investeringsbehov avseende budget 2027 och plan 2028-2036

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 105

**Uppdrag till förvaltningschef
Dnr: 2024.MBN1730**

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Inga uppdrag gavs på sammanträdet.

Miljö- och byggnadsnämnd

Mbn § 106

Aktuell information

Nybyggnad av batterienergilager, transformatorstation och ställverk

Avdelningschefen informerar om ett kommande bygglov gällande nybyggnad av batterienergilager, transformatorstation och ställverk på fastigheten Bengtstorp 1:14.

Reningsverket 1

Avdelningschefen informerar om ett kommande bygglov för nybyggnad av industri samt utvändig ändring på fastigheten Reningsverket 1.

Städet 2

Avdelningschefen informerar om ärendet på fastigheten Städet 2.

Inför internrevisionen

Förvaltningschefen informerar om kommande internrevision.

Inför kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Förvaltningschefen informerar om kommunstyrelsens uppsiktsplikt.